

Teaching Guide

Identifying Data					2024/25
Subject (*)	Psychological and educational intervention in learning difficulties	Code	652511214		
Study programme	Mestrado Universitario en Psicopedagogía				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Dereito PrivadoFisioterapia, Medicina e Ciencias BiomédicasPsicología				
Coordinador	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	E-mail	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es		
Lecturers	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	E-mail	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es		
Web					
General description	Nesta materia preténdese estudar desde un plano teórico-práctico as principais características das dificultades de aprendizaxe. Preténdese que o alumnado adquira as competencias psicopedagógicas necesarias para unha axeitada intervención neste eido.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A5	Planificar a intervención educativa en diferentes contextos, identificando e interpretando as dificultades e trastornos que poidan xurdir no proceso de ensino-aprendizaxe.
A6	Dominar o marco legislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.
A8	Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.
B2	Aprender a aprender
B3	Capacidade de resolución de problemas
B4	Capacidade de aplicar coñecementos na práctica psicopedagóxica
B6	Traballar de forma autónoma e con iniciativa
B7	Traballar de forma colaborativa
B10	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B11	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results

B3 Capacidade de resolución de problemas	AJ5 AJ8	BC3 BC7 BC10 BC11 BC12	CC3
B4 Capacidade de aplicar coñecementos na práctica psicopedagóxica		BC4	
B6 Traballar de forma autónoma e con iniciativa		BC6	
B2 Aprender a aprender	AJ6	BC2	

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1. CONCEPTO E CLASIFICACIÓN DAS DIFICULTADES NA APRENDIZAXE	<ul style="list-style-type: none"> -Conceptos básicos -Avaliación e intervención na educación infantil -Dificultades temperás de aprendizaxe -Características dos nenos/as con DA
TEMA 2. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE NA LINGUAXE ESCRITA	<p>As DIFICULTADES NAS APRENDIZAXES BASICOS. As DIFICULTADES NA APRENDIZAXE DA LECTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Conceptos básicos -Procesos que interveñen na lectura -Dificultades en DAL -Avaliación -Prevención/intervención nas DAL <p>As DIFICULTADES NAS APRENDIZAXES BASICOS. As DIFICULTADES NA APRENDIZAXE DA ESCRITURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Conceptos básicos -Procesos que interveñen na escritura -Dificultades en DAE -Avaliación -Prevención/intervención das DAE
TEMA 3. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE NAS MATEMÁTICAS	<p>AS DIFICULTADES NAS APRENDIZAXES BASICOS. AS DIFICULTADES NA APRENDIZAXE DAS MATEMATICAS</p> <ul style="list-style-type: none"> -Conceptos básicos -Procesos que interveñen nas matemáticas -Dificultades en DAM -Avaliación -Prevención das DAM

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Mixed objective/subjective test	A5 A6 A8 B2 B3	4	4	8
Guest lecture / keynote speech	A5 A6	10	0	10
Case study	B7 B10 B11 B12 C3	6	4	10

Supervised projects	B4 B6	13	8	21
Practical test:	A5 B3 B4	4	10	14
Workbook	B2	3	5	8
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Mixed objective/subjective test	Proba escrita con preguntas tipo test, de resposta breve e resolución de un caso.
Guest lecture / keynote speech	Explicación por parte do profesor dos contidos teórico-prácticos.
Case study	Estudo de casos por grupos.
Supervised projects	Traballos que facilitan a integración da teoría e a práctica como o deseño dunha intervención para un caso en concreto ou para unha aula concreta.
Practical test:	Aplicaranse procedementos e estratexias aprendidos con materiais concretos a casos de dificultades nas aprendizaxes básicas, e serán presentados aos/as compañeiros/as.
Workbook	Discusión e reflexión sobre fontes de información.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects Case study	<p>O alumnado terá tutoría personalizada segundo as súas necesidades.</p> <p>o ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia?,</p> <p>poderán solicitar tutoría presencial, vía e-mail, para seguir os contidos da clase e para desenvolver os traballos establecidos previamente, posto que as entregas serán en tempo e forma co resto da clase.</p>

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	B4 B6	Traballos que facilitan a integración da teoría e a práctica como o deseño dunha intervención para un caso en concreto ou para unha aula concreta.	20
Workbook	B2	Análise de lecturas proporcionadas polo profesor	10
Mixed objective/subjective test	A5 A6 A8 B2 B3	Proba escrita con preguntas tipo test , preguntas abertas de resposta breve e resolución de casos.	50
Case study	B7 B10 B11 B12 C3	Análise de casos en pequeno grupo	20

Assessment comments

OPCIÓN A

Alumnado con dedicación completa: asistencia/participación nas actividades de clase igual ou superior ao 90%:

- a) Elaboración e presentación de traballos (estudo de casos, lecturas, elaboración de materiais) (50%).
- b) Exame escrito (proba mixta) sobre os contidos da materia (40%).
- c) Participación en actividades de clase (10%).

OPCIÓN B

Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "Norma que regula ou réxime de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dúas estudantes de grao e mestrado universitario na Universidade da Coruña" (aprobada en Consello de Goberno do 28 de xuño do 2016):

- a) Exame escrito sobre os contidos teórico-prácticos da materia (50%).
- b) Análise de casos e elaboración de materiais (50%).

OBSERVACIÓNS ADICIONAIS:

-A materia e cada parte da mesma considéranse aprobadas con 5.0.

-O alumnado que ten os traballos aprobados e o exame suspenso ou viceversa poden presentar o exame ou os traballos na convocatoria de xullo (segunda convocatoria).

-Para facer media (da parte práctica) debe estar aprobado o exame (proba mixta). É unha condición indispensable.

Este criterio é válido para TODAS as convocatorias de exame.

2. Segundo establecen as "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dúas estudos de grao e mestrado universitario" (aprobada o 19/12/2013 e modificada o 30/04/2014) no Art. 21.2: Considerarase como "Non presentado" (NP) a aquel estudante que, estando matriculado na materia, non concorra ás distintas actividades de avaliación que se establecen para o curso académico.

Así, será cualificado como "Non presentado" cando:

- a) Non complete o proceso de avaliación continua, nas condicións que figure na guía docente, ou
- b) Non se presente á proba do período oficial de avaliación.

NOTA:

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con "suspenso" (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto a comisión da falta prodúcese na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Basic	<p>Alsina,A. (2004). Desarrollo de competencias matemáticas con recursos lúdico-manipulativos. Narcea.Beltrán J., López Escribano, C. Y Rodríguez E. (2006). Precursores tempranos de la lectura. En B. Gallardo, C.Hernández y V. Moreno (Eds). Lingüística clínica y neuropsicología cognitiva. Actas del I Congreso Nacional de Lingüística clínica. Universitat.Cuetos,F. (2008). Psicología de la lectura. Wolters Kluwer.Cuetos,F. (2009). Psicología de la escritura. Wolters Kluwer.Cuetos, F., Soriano, M., Rello.L.(2019). Dislexia, ni despiste ni pereza. La esfera de los libros.Cuetos, F., Arribas, D.,Suarez-Coalla.,Martinez-Garcia,C.(2020). PROLEXIA. TEA.González, R.M. Y Cuetos,F. (2008). Actividades para el aprendizaje de la lectura y de la escritura. CEPE.González, R.M. et al. (2013). Javitor, el castor lector y los amigos de las letras. CEPE.Guzmán-Simon, F., Navarro-Pablo, M., Y Garcia-Jimenez, E. (2015). Escritura y lectura en educación infantil. Pirámide.Jiménez González, J. Y Ortiz González , R. (2008). Conciencia Fonológica y Aprendizaje de la Lectura. Teoria, evaluación e intervención. Síntesis.Jimeno,M. (2006). ¿Por qué las niñas y los niños no aprenden matemáticas?. Octaedro.Marin M. (2013). Cuentos para aprender a enseñar matemáticas. NarceaMoraza, I. Y Campo, M.E. Del (2002). Conceptualización y etiología de las dificultades de Aprendizaje. En M.E. del Campo (editora). Dificultades de Aprendizaje e intervención Psicopedagógica. Sanz y Torres, pp.153-182.Ortiz, M.R. (2004). Manual de dificultades de aprendizaje. Pirámide.Ripoll,J Y Aguado,G. (2015). Enseñar a Leer. EOS.Roldán, L. Y Gonzalez, R.M. (2019). Conciencia Fonológica y lectura de palabras. GIUNTIEOS.Romero, J.F. Y Lavigne, R.(2005). Dificultades en el aprendizaje: unificación de criterios diagnósticos, Vol,1. Consejería de Educación: Junta de Andalucía.Ramos, J. L. y Cuadrado, I. (2006). Prueba para la Evaluación del Conocimiento Fonológico ? PECO. EOS.Ramos, J.L., González, A. y Gutiérrez, R. (2023). Test de Evaluación de la Conciencia Fonológica, TECO. Gunti Psychometrics.Salvador, F. Y Gutierrez, R. (2006). Atención educativa al alumnado con dificultades en lectura y escritura. Aljibe.Sanz-Torrent, M. y Andreu, L. (Coords). (2023). El trastorno del desarrollo del lenguaje. Pirámide.Silva, C. (2020). Método diverlexia. Amazon. Autoedición.Teruel,J. Y Latorre,A. (2014). Dificultades de aprendizaje. PirámideUceira, E. González-Seijas, R.M. Y Cuetos, F. (2012). Los TORRES, una familia de escritores. CEPE.Zapata,A. (2011). La psicomotricidad durante la etapa de educación infantil. Ediciones KyL.Uceira, E., Gonzalez, R.M. (2015). La baraja de las palabras. EOS.Uceira, E. y González, R.M.. (2024). Divertimonos xogando coas nosas palabras. Xunta de Galicia.</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.